

3 KORAKA PROCESA POVEĆANJA EE U

JAVNIM OBJEKTIMA

0. PREDUSLOV – PRIJAVA NA STALNI JAVNI POZIV

FONDA, ZBOG:

- Uspostavljanja baza podataka o upravljanju i praćenju potrošnje energije i vode, te emisija CO₂ u javnim objektima (interna baza Fonda i EMIS);
- Odabira projekata za finansiranje mjera energetske efikasnosti.

Samo objekti koji su upisani u internu bazu Fonda, a potom i u EMIS mogu biti odabrani za realizaciju narednih koraka procesa povećanja EE.

1. ENERGETSKI PREGLED

Za svaki objekat unutar EMIS-a unose se podaci o mjesečnoj potrošnji energije, baziranoj na isporučenim računima, kao i podaci o sedmičnoj potrošnji energije koji se prikupljaju sa samih mjerila. Na osnovu ovih podataka daju se energetske indikatori, koji služe za odabir objekata za koje će se vršiti energetske preglede. Također, EMIS omogućava identifikaciju neželjene i prekomjerne potrošnje, te utvrđivanje izvedivosti i isplativosti mjera energetske efikasnosti.

Potom se, na osnovu detaljnog energetskog pregleda predlažu mjere poboljšanja energetske efikasnosti uz Investicijsku studiju njihove primjene.

2. IZRADA PROJEKTNE DOKUMENTACIJE ZA ENERGETSKU OBNOVU ZGRADE

Za izradu projektne dokumentacije neophodno je da projekat sadrži predviđene mjere poboljšanja energetske efikasnosti kojim se računski pokazuju uštede energije projektom predviđenih mjera, te da sve predložene mjere budu u skladu sa tehničkim uslovima koji moraju biti zadovoljeni glavnim projektom rekonstrukcije.

3. ENERGETSKA OBNOVA ZGRADE

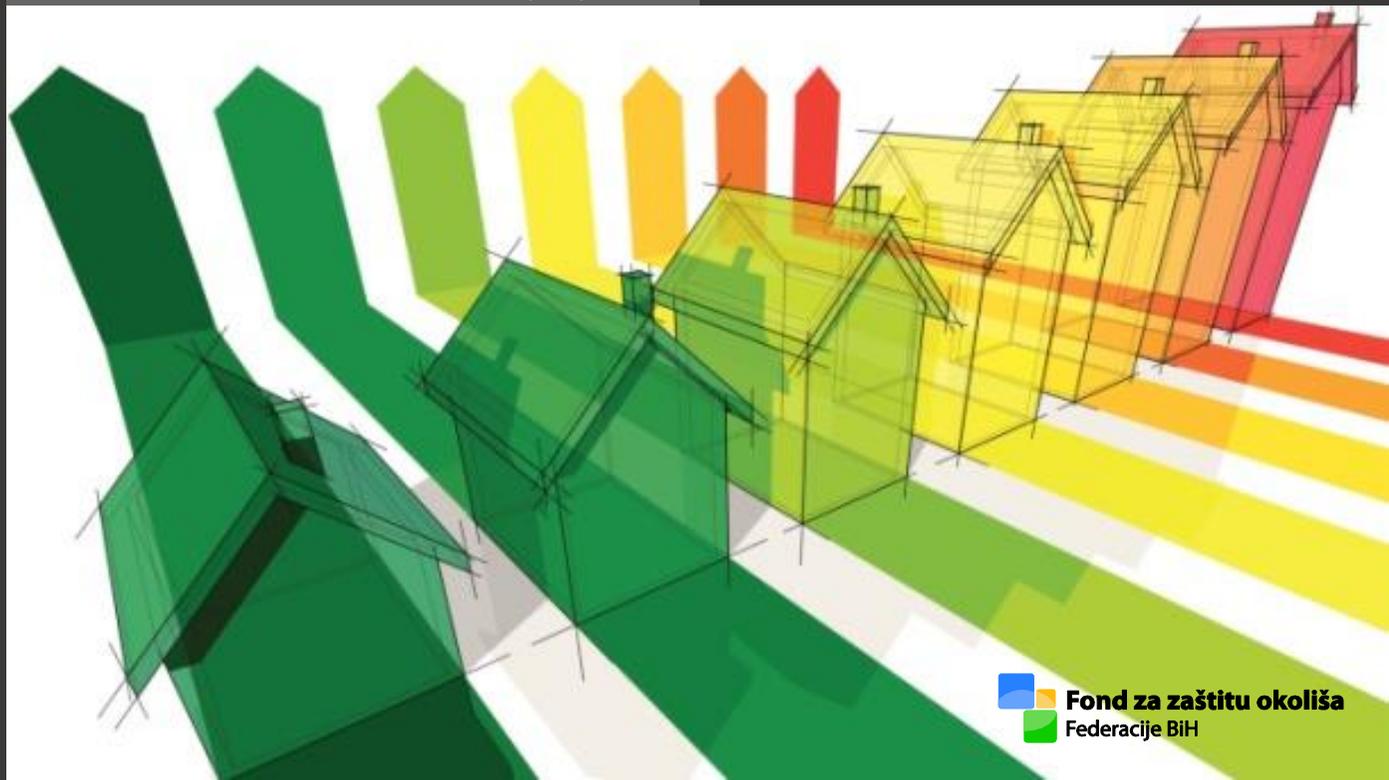
U visini obezbjeđenih sredstava mogu se realizovati predložene mjere EE i to: zamjena vanjske stolarije, zamjena kotla i energenta (OIE, pelet), postavljanje termoizolacije na fasadi, zamjena rasvjete, ugradnja termostatskih ventila na grijnim tijelima itd.

KRITERIJI PRILIKOM ODABIRA OBJEKATA ZA DEFINISANJE PRIJEDLOGA ZA FINANSIRANJE:

- Potencijal za ostvarivanje ušteta i period povrata investicije;
- Ostvarene uštede u energiji sa svakom investiranom KM (kWh/KM);
- Smanjenje emisije CO₂ sa svakom investiranom KM (kgCO₂/KM);
- Veličina ukupne investicije potrebne za realizaciju identificiranih mjera EE;
- Obavezno učešće korisnika u sufinansiranju mjera EE.

POVEĆANJE ENERGETSKE EFIKASNOSTI NESTAMBENIH OBJEKATA JAVNOG SEKTORA FBIH U SARADNJI SA FONDOM ZA ZAŠTITU OKOLIŠA FBIH

„JAVNI POZIV ZA PRIKUPLJANJE PRIJAVA ZA
FORMIRANJE BAZE PODATAKA JAVNIH OBJEKATA I
JAVNE RASVJETE U CILJU IDENTIFIKACIJE
POTENCIJALNIH PROJEKATA IZ OBLASTI
ENERGETSKE EFIKASNOSTI“

Potencijal i uštede energije u zgradarstvu dugo su vremena bili nedovoljno prepoznati, iako statistike govore kako u BiH veliki dio ukupnih energteksih potreba otpada upravo na zgradarstvo. Stoga su projekti energetske efikasnosti ključni kako bi se i u BiH stvorili preduslovi za drugačiji pristup planiranju energetske optimalnih objekata. Tu, svakako, nije riječ samo o novčanim uštedama nego i o širenju svijesti o važnosti smanjenja CO2 u atmosferi, a samim time očuvanju prirodne ravnoteže.

ZAŠTO ENERGETSKA EFIKASNOST U ZGRADARSTVU?

- Zgrade troše više od 40% ukupne potrošnje energije - najveći potencijal za uštedu energije (primjena mjera energetske efikasne gradnje);
- 50-60% ukupnih energetske potreba zgrade troši se na zagrijavanje, a čak 70% gubitaka toplote se gubi kroz prozore i vrata, te kroz vanjske zidove;
- Toplotnom izolacijom vanjskih zidova smanjujemo izdatke za grijanje 50-80%;
- Prosječna potrošnja energije u svrhu grijanja objekata u BiH 180 kWh/m²a;
- Dopuštena vrijednost toplotne energije u svrhu grijanja objekata u FBiH 95 kWh/m²a;
- Preko 85 % postojeće gradnje u BiH ima nezadovoljavajuću toplotnu zaštitu.

KOJE SU PREDNOSTI ENERGETSKI EFIKASNE GRADNJE?

- **Finansijska ušteda** kroz smanjene izdatke za grijanje, hlađenje i električnu energiju, duži životni vijek zgrade;
- **Kvalitetniji** uslovi za boravak i rad, uz postizanje **toplotnog komfora** unutar objekta;
- Doprinos **zaštiti okoliša** kroz smanjenje emisija štetnih plinova u okoliš, kao i globalnim klimatskim promjenama;
- Smanjenje negativnog uticaja za **zdravstveno stanje korisnika**.

PRIMJENOM MJERA ENERGETSKE EFIKASNOSTI OSTVARUJU SE UŠTEDE U POTROŠNJI ENERGIJE, POSTIŽE VEĆA UDOBNOST PROSTORA I SMANJUJU EMISIJE CO2 U ATMOSFERU.

Fond za zaštitu okoliša Federacije BiH
Adresa: Hamdije Čemerlića 39A
71 000 Sarajevo
Federacija Bosne i Hercegovine
Bosna i Hercegovina
Tel.: +387 (0)33 723 680
Fax.: +387 (0)33 723 688
E-mail: info@fzofbih.org.ba

U cilju identifikacije potencijalnih projekata za sufinansiranje iz oblasti energetske efikasnosti, FZOFBiH je raspisao **Javni poziv za prikupljanje prijava svih javnih nestambenih objekata (upravne zgrade, škole, vrtiće, bolnice, domove zdravlja, domove za nezbrinutu djecu i ostale javne ustanove) u vlasništvu organa lokalne i kantonalne samouprave na teritoriji Federacije BiH, te za projekte javne rasvjete.**

Svrha Javnog poziva je kontinuirano prikupljanje i analiza relevantnih podataka svih javnih objekata u nadležnosti organa lokalne i kantonalne uprave na teritoriji Federacije BiH i njihovoj energetske potrošnji, koji će biti osnov da se izvrši evaluacija i odaberu projekti na kojima će se vršiti detaljni pregledi, te provoditi mjere energetske efikasnosti.

Nepostojanje uvida u stvarno stanje objekata veoma je čest problem, pa se sanacija vrši nekoordinirano i proizvoljno, jer se ne koriste pravi pokazatelji. Obradom podataka unutar interne baze Fonda i EMIS-a (Informacijskog sistema za upravljanje energijom), omogućit će se, u konačnici, sistemski nadzor nad potrošnjom energije u čitavom sektoru javnih usluga u FBiH, provoditi preliminarne energetske ocjene objekata, te će se definirati projektni zadaci za provođenje detaljnih energetskih pregleda.

Prilikom prijave na Javni poziv, dostavljaju se popunjeni obrasci sa statičnim podacima o objektu, koji uključuju konstrukcijske podatke i energetska svojstva objekata.

Obrasci prijave na javni poziv, popis potrebne dokumentacije, kao i ostale informacije nalaze se u tekstu Javnog poziva koji je dostupan na sljedećem linku:

http://www.fzofbih.org.ba/v2/txt_konkurs.php?id=597